Voordracht voor de College vergadering van 09 september 2025

Portefeuille: Dienstverlening

Agendapunt: B4

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen concept-raadsvoordracht Legesverordening Amsterdam 2026

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de concept-raadsvoordracht met bijlagen voor het vaststellen van de Legesverordening Amsterdam 2026, waarin de belangrijkste punten zijn;

A. Hoofdstuk 1 Informatie: vervallen van artikel 1.1 en 1.2 vanwege digitalisering.

B. Hoofdstuk 2 Burgerzaken: redactionele wijzigingen waaronder het apart opnemen van portokosten bij omwisseling van een buitenlands rijbewijs (artikel 2.3.4)

C. Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunningen

- Samenvoegen van hoofdstuk 3 en 4 tot één hoofdstuk 3 met diverse inhoudelijke en redactionele wijzigingen
- Verhoging van het percentage in schijf 1 voor het bouwtechnische deel bij de bouwactiviteiten (artikel 3.4.2.1)
- Nieuw legestarief voor aanvragen met een uitgebreide procedure voor de overige activiteiten (artikel 3.4.13.3)
- Laten vervallen van de legesartikelen besluit vergunningsvrij (artikelen 3.4.11.5, 3.4.11.6 en 4.18.3)
- Nieuw legesartikel voor ondersteunende activiteiten toegevoegd. Hiermee wordt voorkomen dat ondersteunende activiteiten onbedoeld apart legesplichtig worden (artikel 3.4.9.9.1)

D. Paragraaf 6.1 Horeca: twee nieuwe legestarieven voor wijziging VOF, CV en maatschap (artikel 6.1.1.3 en 6.1.4.2)

E. Hoofdstuk 7 Openbare ruimte: een aantal redactionele wijzigingen en twee vervallen artikelen bij ambulante handel (artikel 7.4.4.2 en 7.4.10)

F. Indexering van alle tarieven met 3,69%

G. Kostendekkendheid van 91%

2. Kennis te nemen van de behandeling bij de commissies en verdeling van de portefeuilles

Kernboodschap

Het college stemt in met de raadsvoordracht voor de Legesverordening Amsterdam 2026. Leges zijn een vergoeding die een overheid vraagt voor het verstrekken van diensten aan burgers en bedrijven, zoals het verstrekken van een rijbewijs of het behandelen van een vergunningsaanvraag voor een verbouwing. Om leges te kunnen heffen heeft de gemeente een legesverordening nodig. De gemeenteraad stelt de legesverordening vast tegelijk met de begroting. In de legesverordening

staan de regels rondom het heffen en invorderen van leges. In de bijbehorende legestabel staan de legestarieven per 1 januari 2026.

Bestuurlijke achtergrond

- Tijdens de begrotingsretraite op 1 september 2025 heeft het college ingestemd met de Memo leges en de legestabel 2026.
- De Legesverordening Amsterdam 2026 wordt tegelijkertijd met de begroting 2026 behandeld in de raad (12 en 13 november 2025).

Bestuurlijke prioriteit

Niet van toepassing.

Wettelijke grondslag

- Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen.
- Artikel 229 van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor Verordening op de heffing en invordering van leges. Op grond van dit artikel kan een gemeente leges heffen voor verstrekte diensten.
- De artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet bepalen dat een burgemeester of gezaghebber rechten kan heffen voor het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een reisdocument.
- Artikel 156 van de Gemeentewet maakt mogelijk dat de raad de bevoegdheid tot aanpassing van de legesverordening onder strikte voorwaarden kan overdragen.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Instemmen concept-raadsvoordracht en legesverordening en -tabel 2026

De besluitvorming over leges door het college tijdens de begrotingsretraite is verwerkt in de begroting. De legesverordening wordt jaarlijks vastgesteld door de gemeenteraad. Nu wordt het concept-raadsvoorstel aan u voorgelegd.

- **Bijlage 1. Raadsvoordracht:** ter vaststelling van de legesverordening en tabel 2026. In de voordracht worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht.
- **Bijlage 2. Concept besluit Legesverordening Amsterdam 2026**: na vaststelling door de gemeenteraad wordt die Legesverordening + tabel officieel bekendgemaakt door publicatie in het gemeenteblad.
- **Bijlage 3. Legestabel 2026 met vergelijking 2025:** hierin zijn beide legestabellen naast elkaar gezet om de verschillen weer te geven.
- **Bijlage 4. Commissievoordracht:** hierin staat de verdeling van de leges over de portefeuilles. Zie toelichting beslispunt 2.

Wijzigingen legesverordening & -tabel
In de raadsvoordracht worden de uitgangspunten uit het beleidskader leges genoemd en de belangrijkste wijzigingen in de legestabel toegelicht. Dit zijn:

1.1. Hoofdstuk 1 Informatie
Door digitalisering worden geen papieren kopieën meer verstrekt; artikel 1.1 en 1.2 worden daarom geschrapt uit de legestabel.

1.2. Hoofdstuk 2 Burgerzaken
Redactionele en inhoudelijke wijzigingen. Voor het omwisselen van een buitenlands rijbewijs zijn portokosten verschuldigd. Deze staan in de tekst van de legesverordening maar voor de duidelijkheid nu ook apart benoemd in de legestabel onder rijbewijzen met een verwijzing naar de actuele tarieven van PostNL (artikel 2.3.4). Daarnaast zijn enkele tekstuele verduidelijkingen doorgevoerd.

1.3. Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunningen
Samenvoegen van hoofdstuk 3 en 4.
In de Legesverordening 2026 worden de hoofdstukken 3. Omgevingsvergunningen en 4. Milieubelastende activiteiten samengevoegd tot één geïntegreerd hoofdstuk. De samenvoeging is gedaan omdat er artikelen dubbel waren opgenomen, dus zowel in hoofdstuk 3 als in hoofdstuk 4. Dit is door de samenvoeging niet meer het geval. Voordeel is dat alle activiteiten van de omgevingsvergunning nu in één hoofdstuk staan en bij wijzigingen slechts één keer aangepast hoeven te worden. Deze wijziging sluit ook aan bij de systematiek van de Omgevingswet, waarin milieuactiviteiten onder de bredere omgevingsvergunning vallen en is conform de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Hoewel het VNG-model een belangrijke richtlijn biedt voor de legesverordening en -tabel, heeft Amsterdam ervoor gekozen om deze niet 1 op 1 over te nemen. Dit omdat we rekening dienen te houden met interne kostenstructuren en specifieke praktijkgegevens. In deze nieuwe indeling zijn er artikelen deels vervallen en samengevoegd en verduidelijkt. Het samenvoegen van de hoofdstukken 3 en 4 zelf heeft geen financiële gevolgen.

1.4. Kleine verhoging milieuleges
De tarieven voor milieubelastende activiteiten worden gecorrigeerd: in 2025 is abusievelijk uitgegaan van te lage tarieven. De tarieven die vorig jaar niet goed zijn opgenomen, worden opgehoogd om deze omissie te herstellen, waarna de gebruikelijke indexatie voor 2026 volgt.

Verhoging van het percentage in schijf 1 voor bouwtechnische deel van de bouwactiviteiten (artikel 3.4.2.1).
De werkzaamheden voor het bouwtechnische deel voor kleinere bouwprojecten zijn nu niet in overeenstemming met de opbrengsten die hier tegenover staan. Gelet hierop is de wens om de technische bouwactiviteit in schijf 1 van 1,25% te verhogen naar 2,64%. Ook het minimumbedrag in deze schijf wordt verhoogd naar 250 (was 100). Dit is gelijk aan hoe het was voor invoering van de Omgevingswet. Dit heeft een positief effect op de legesopbrengsten van ongeveer 200.000.

1.5. Nieuw tarieven & artikelen:

- Artikel 3.4.9.9.1 is een samenloopartikel voor ondersteunende activiteiten. Hiermee wordt voorkomen dat ondersteunende activiteiten (zoals bij een tankstation) onbedoeld apart legesplichtig worden.
- Artikel 3.4.13.3 voor aanvragen met een uitgebreide procedure ad 1.415,40 voor overige activiteiten. Er was alleen voor milieubelastende activiteiten een tarief opgenomen.

1.6. Overige wijzigingen:

- De berekening van leges voor maatwerk- en vergunningvoorschriften wordt verduidelijkt: in plaats van per voorschrift wordt per 2026 gerekend per milieuaspect, om onbedoeld hoge legesaanslagen te voorkomen.
- De artikelen 3.4.11.5, 3.4.11.6 en 4.18.3 besluit vergunningsvrij vervallen, omdat dit artikel abusievelijk wordt gebruikt als blijkt dat een vergunningaanvraag vergunningvrij is. Het is

niet de bedoeling om leges te heffen in het geval een aanvraag vergunningvrij blijkt te zijn. Om dit te voorkomen, worden de betreffende artikelen geschrapt.
- Verduidelijking van het legesfeit voor conceptverzoeken. Met deze aanpassing wordt het mogelijk om ook leges te heffen voor conceptverzoeken met betrekking tot maatwerkvoorschriften en gelijkwaardige maatregelen. Dit wordt verrekend bij een daadwerkelijke aanvraag.

1.7. Hoofdstuk 6 Economie en leefmilieu

In de paragraaf 6.1 Horeca zijn twee nieuwe artikelen toegevoegd (6.1.1.3 en 6.1.4.2) met een tarief van 570,30 voor een wijziging van het samenwerkingsverband (VOF, CV of maatschap) bij respectievelijk een exploitatievergunning horeca en een alcoholwetvergunning, mits ten minste één persoon betrokken blijft. Daardoor hoeven horecaondernemers bij één specifieke wijziging niet de volledige kosten voor een nieuwe vergunning te betalen, maar alleen de kosten voor de wijziging. Daarnaast zijn de artikelen in deze paragraaf herschikt en vernummerd.

1.8. Hoofdstuk 7 Openbare Ruimte

- In de paragraaf 7.2 Opbreken weg is de tekst op enkele punten verduidelijkt en geactualiseerd. Deze aanpassingen betreffen redactionele wijzigingen en het bijwerken van regelgeving zonder inhoudelijke wijzigingen in tarieven of procedures.
- Bij de paragraaf 7.4. Ambulante handel zijn de artikelen 7.4.4.2 (initiatiefplaats) en 7.4.10 (sollicitantenlijst) komen te vervallen door het collegebesluit d.d. 11 september 2024. Terminologie, verwijzingen en toelichtingen zijn afgestemd op de geldende Marktverordening en Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten. Verwijzingen en begrippen zijn verduidelijkt.

1.9. Indexering van de leges met 3,69% van de legestarieven

In het beleidskader leges is afgesproken dat de leges jaarlijks geïndexeerd worden. De indexering van legestarieven leidt niet tot een hogere kostendekkendheid. Met de indexering van de tarieven wordt de kostenstijging door stijgende lonen en prijzen opgevangen, waardoor de kostendekkendheid gelijk blijft. Het percentage voor 2026 is 3,69%. Dit indexeringspercentage wordt toegepast op de inkomsten en tarieven van de lokale heffingen. Voor leges die vallen onder de Europese Dienstenrichtlijn en die 100% kostendekkend zijn, wordt geen indexering toegepast.

1.10. Kostendekkendheid van de leges 2026 van 91%

Volgens de Gemeentewet mag geen winst gemaakt worden op het totaal van de legesverordening (de opbrengsten mogen de kosten niet overstijgen), maar mag wel kruissubsidiëring worden toegepast. Kruissubsidiëring is winst maken op een onderdeel om verlies op een ander onderdeel te compenseren. Uitzondering geldt voor alle diensten die onder de Europese dienstenrichtlijn vallen. Deze mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn.
De kostendekkendheid voor het totaal van de legesverordening is ten opzichte van 2025 gedaald naar 91%. Dit is binnen de marge van de 85-95%. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door het verlagen van de legesopbrengsten in de paragrafen 6.1 Horeca en 6.5 Evenementen. De begroting van 2025 ging uit van hogere aantallen dan de afgelopen jaren daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Om de begroting en realisatie dichter bij elkaar te brengen, zijn de verwachte opbrengsten verlaagd bij de Voorjaarnota 2025. Deze twee onderdelen vallen onder de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) en zijn daarmee de belangrijkste verklaring voor de daling van de kostendekkendheid van de EDR als geheel: van 81% in 2025 naar 53% in 2026. Deze bijstelling heeft tot gevolg dat een groter deel van de kosten voor deze vergunningverlening niet langer wordt gedekt door leges, maar via de algemene middelen. Dit heeft op korte termijn geen effect op de legestarieven voor aanvragers. Op langere termijn kan het dalende kostendekkingspercentage aanleiding geven tot een heroverweging van de tarieven of de onderliggende kostentoerekening.De totaal geraamde legesopbrengsten komen voor 2026 uit op 124,1 miljoen. Dit is een toename van 750.000 ten opzichte van de geraamde

opbrengsten 2025. De geraamde kosten in 2026 zijn 136,3 miljoen. Dit is een toename van 4,3 miljoen ten opzichte van de geraamde kosten 2025. In 2026 vormen de legesopbrengsten omgevingsvergunning 52% van de totale legesopbrengst.

Kostendekkendheid leges en kruissubsidiëring *(zie ook de begroting, paragraaf lokale heffingen)*
De kostendekkendheid van de leges gaat van 93% in 2025 naar 91 % in 2026. Daarmee blijft het binnen de bandbreedte van 85%-95% kostendekkendheid uit het beleidskader leges (vastgesteld door het college in 2021).

In de begroting, paragraaf lokale heffingen (onderdeel leges) wordt toegelicht hoe de kostendekkendheid wordt bepaald en welke kosten we toerekenen. In het overzicht van de kostendekkendheid leges 2026 is te zien dat er kruissubsidiëring wordt toegepast.

De huidige kostendekkendheid van 91% ligt binnen de beleidsmatig vastgestelde bandbreedte van 85% tot 95%. Kleine verschuivingen in kosten of aantallen aanvragen kunnen ertoe leiden dat de kostendekkendheid jaarlijks met enkele procentpunten op- of neerwaarts beweegt. Deze schommelingen zijn moeilijk voorspelbaar, omdat ze worden beïnvloed door maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de vraag naar diensten.

Ad 2. Kennis te nemen van de behandeling bij de commissies en verdeling van de portefeuilles

De legesverordening wordt tegelijkertijd met de Begroting behandeld in de raad en voorafgaand besproken met de betrokken commissies **(**bijlage 4 Commissievoordracht)**.** Voorafgaand aan behandeling in de raadscommissies wordt er een technische sessie aangeboden voor de raadsleden.

Dienstverlening is coördinerend voor de totstandkoming van de legestabel. De onderdelen uit de legestabel vallen onder diverse portefeuilles & commissies. Hieronder een overzicht van de verdeling:

Commissie Financiën, Kunst en Diversiteit (FKD)

- Leges H1 Informatie, H2 Burgerzaken, H3 Omgevingswet: Milieubelastende Activiteiten, paragraaf 6.5 Evenementen en H11 Algemene bepalingen
- Portefeuilles *Dienstverlening*, *Evenementen*, *Deelnemingen (Omgevingsdiens*t)

Commissies Ruimtelijke Ordening (RO), Woningbouw en Volkshuisvesting (WV), Duurzaamheid en Circulaire economie (DC)

- Leges H3 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet en H5 Fysieke leefomgeving
- Portefeuilles *Ruimtelijke Ordening, Woningbouw, Volkshuisvesting* en *Duurzaamheid*

Commissie Algemene Zaken (AZ)

- Leges paragraaf 6.1 Horeca, 6.2 Kansspelen, 6.3 Prostitutie, 6.6 Activiteiten op de Openbare Weg, 6.7 Leefmilieu
- Portefeuille *Openbare Orde en Veiligheid*

Commissie Sociaal, Economische Zaken en Democratisering (SED)

- Leges paragraaf 6.4 Winkeltijdenwet en paragraaf 7.4 Ambulante Handel
- Portefeuille *Economische Zaken*

Commissie Mobiliteit, Openbare ruimte en Water (MOW)

- Leges paragrafen 7.1-7.3 Vergunningen Openbare Ruimte, H8 Verkeer en Vervoer en H9 Binnenwater
- Portefeuilles *Openbare Ruimte en Groen, Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit* en *Water en Varen*

Commissie Onderwijs, Zorg en Armoedebestrijding (OZA)

- Leges H10 Kinderopvang
- Portefeuille *Onderwijs*

Duurzaamheid

Als een aanvraag betrekking heeft op duurzaam verbouwen waaronder diverse isolerende maatregelen, warmtepomp, groen dak, dan is een totale korting op de legeskosten van max 25.000,- mogelijk.

Participatie

Directie Dienstverlening voert jaarlijks regie op het proces van de totstandkoming van de legesverordening en tabel. Dit gebeurt met de inhoudelijke input en verantwoordelijkheid van de betrokken directies en stadsdelen.

Financiële onderbouwing

De financiële consequenties zijn verwerkt in de begroting 2026.

Communicatie

Binnen de gemeente

Het besluit wordt opgenomen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Na vaststelling door de Raad zal de legesverordening en -tabel 2026 extern worden gecommuniceerd via publicatie in het gemeenteblad en wordt de informatie op amsterdam.nl geactualiseerd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-043986	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-052334	1. concept Gemeenteraad Voordracht (pdf)
AD2025-052335	2. Conceptbesluit Algemene legesverordening Amsterdam 2026 -DEF (msw12)
AD2025-052336	3. Legestabel 2026 met vergelijking 2025 (pdf)
AD2025-052339	4. Commissie FKD Voordracht (pdf)
AD2025-052961	Advies (pdf)
AD2025-053392	College van B&W Voordracht (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten